

MINISTERUL INSTRUCTIUNEI PUBLICE ȘI AL CULTELOR

AL II^{-LEA} ANUAR

AL

ȘCOALEI NORMALE de INVĂȚĂTORI

DIN

CONSTANȚA

ANUL ȘCOLAR 1913 - 1914

REDACTAT DE
E. GHIBANESCU
Dr. în Filosofie
DIRECTORUL ȘCOALEI

- 1914 -
Tipografia D. NICOLRESCU
CONSTANȚA

ȘCOALA NORMALĂ DIN CONSTANȚA

I.

Experiența primului an al școalei normale, anul 1912/1913, ne-a dat prilejul să constatăm două fapte de o extremă gravitate pentru învățământul nostru primar în Dobrogea :

1) Normaliștii chemați să-și aleagă locuri în învățământ refuză să treacă în Dobrogea.

2). Starea învățământului primar, în această parte a țării, din lipsa învățătorilor titulari, se prezintă foarte prost.

Amintim câteva date :

În anul 1912 luna August au fost numiți în județul Constanța 35 normaliști, 3 de loc din județ, 32 din țară; din aceștia 21 nu s'au prezentat de loc la post, rămânând în țară, chiar de la 1 Septembrie 1912, iar despre cei 14 normaliști ziceam în primul anuar că vor imita pe colegii lor cât de curând.

Prevederile s'au realizat întocmai, așa în cât la 1 Septembrie 1913, toți cei 14 normaliști se găseseră transferați în țară.

Prin urmare, din totalul absolvenților școalelor normale din întreaga țară, în anul 1912, numai 3 normaliști și-au ales locuri în Constanța, și aceia erau băștinași.

Faptul nu e izolat : se repetă în fie care an, cu acelaș rezultat :

La 1 Decembrie 1913 s'au numit 14 învățători titulari ; din aceștia până în momentul când seriu amu-

arul, 8 învățători s'au transferat sau detașat rămânând numai 3.

Probabil că și aceștia, până la 1 Septembrie 1914, vor trece în țară.

Din lipsa învățătorilor titulari locurile din învățământ se ocupă cu suplinitori, cari au de la 4 clase secundare până la 3 clase primare.

E suficientă constatarea acestui fapt, ca să ne explicăm starea de plâns a învățământului. Majoritatea posturilor sunt suplinite de persoane, parte fără pregătire mulțumitoare, parte, majoritatea, absolut nepregătite.

Cei câțiva titulari ce-i avem, cu toată energia, munca și idealul de care sunt însuflețiți în activitatea lor zilnică, rămân glasuri izolate în câmpia întinsă a învățământului primar.

Iată dar cum se explică foarte natural, ca o consecință logică, faptul că școala normală din Constanța se populează cu elemente străine de Dobrogea.

În primul an am arătat că au reușit prin examene 23 elevi din Dobrogea.

În anul școlar 1913/14 s-au prezentat pentru clasa I 133 candidați, admiși la examen, din aceștia 85 din țară și numai 48 din Constanța, pentru 40 burse și 10 solve.

Au reușit, dintre candidații din Constanța, 6 bursieri și 5 solvenți, restul de 34 bursieri și solvenți din cealaltă parte a țării. Rezultatul e destul de elocvent pentru a demonstra inferioritatea școlii primare din Dobrogea și în legătură cu aceasta, lipsa de pregătire suficientă a absolvenților ei.

Experiența celui de al 2-lea examen de admitere ne a confirmat încă odată observația făcută anul trecut, că elevii de la școlile rurale n'au, în majoritate, de cât o serie de cunoștinți pur verbale, lipsite de o înțelegere reală a lucrurilor. Văd lumea și lucrurile prin lumina

cărilor, nu din contactul direct cu natura. Chiar lecțiile de intuiție, care se pot face după natura reală, li s'au făcut după tablouri moarte și palide.

Avem mângâierea, dacă mângâiere poate fi, că acest fel de a învăța, de pe cărți și departe de natură, e un neajuns general al școlilor noastre.

Din constatările de mai sus se vede că singura soluție de a avea în această parte a țării învățători buni și pregătiți, care să schimbe fața învățământului nostru primar decăzut, este existența unei școli normale complete în Dobrogea.

Grație solitudinii părintești ce poartă, în special învățământului primar, actualul Ministru al Instrucțiunii publice, D-nul *I. G. Duca*, școala normală din Constanța cu începerea anului școlar 1914 va funcționa cu toate clasele, I - VI.

Cu atât mai înbucurătoare e această patriotică măsură, cu cât, prin mărirea țării în 1913, școala normală din Constanța are datoria de a-și extinde activitatea ei culturală și națională și asupra noului pământ, căutând să și-l alipească nu numai geograficește, ci mai ales sufletește.

II

Școala normală a funcționat în anul al 2-lea al existenței ei, cu 3 clase, clasa II cu 49, clasa IV 38 și clasa V cu 24 elevi.

S'a încheiat un nou an școlar.

E dar firesc și necesar să ne întrebăm, care-i rezultatul observărilor și experiențelor culese în cursul anului încheiat, 1913/914?

Față de cele văzute și exprimentate în primul an, cum stăm în anul al doilea?

Seria experiențelor începute anul trecut, trebuie continuată și complectată an cu an; în felul acesta putem să ne dăm socoteală și de mersul școlii, de lipsurile și rezultatele ei.

Din cele 3 clase, cu care a funcționat școala în anul 1913/14, două din ele, II, IV au fost recrutate în Constanța, prin examen de admitere; clasa V prin transferare. O datorie elementară ne îndemna să găsim o modalitate prin care să facem cunoștința noilor elevi, cel puțin sub raportul instrucției lor, ca să putem continua cu succes seria cercetărilor experimentale.

Am ales ancheta.

Li s'a dat o lucrare, în care elevul să-și cerceteze amănunțit cuprinsul vieții sale sufletești și să-și aștearnă pe hârtie, sincer și cinstit, părerea ce o are despre instrucția și educația dobândită în cei 4 ani de școală normală, în raport cu cerințele carierei lui viitoare.

A fost prilejul unui moment de reculegere și maturitate pentru accia cari, în conversațiile lor zilnice, rare ori lasă să se strecoare câte-o preocupare mai serioasă.

Toți, de la cel mai slab până la cel mai bun elev, au recunoscut zădărnicia anilor perduți în zidurile goale și reci ale școlii normale. Anii au trecut fără să lase vre-o urmă apreciabilă asupra culturii lor.

Iată câte-va din acele răspunsuri:

a). Asemăn pe om (mai bine pe elev) unui pământ uscat, peste care, dacă nu cade o ploaie la timp și dacă nu e îngrijit așa cum trebuie, rămâne rău totdeauna.

Aruncând o privire în urmă asupra celor 4 ani de școală îmi reamintesc cu oarecare mâhnire că au trecut 4 ani pentru mine, întocmai ca o apă, care curge fără a lăsa nici o urmă, afară de o pată ușoară, gata să se piardă, dacă nu vine peste ea un nou șivoi,

pentru a o înprospăta și a-i da viață nouă.“ (Caetul No 4).

b). Alt răspuns.

„Dacă caut să mă uit în urmă, să văd cu ce m'am ales în cei 4 ani, cu regret văd că nu m'am ales aproape cu nimic.“ (Caetul No. 7).

c). Al treilea.

„Cunoștințele câștigate de mine nu le cred de loc suficiente pentru vîrsta mea, căci sînt sigur că puteam învăța mai multe lucruri.“ (Caetul No. 4).

Lipsa de cunoștinți la unele materii o pun în sarcina noastră, a profesorilor, cari sau n'au avut metod, sau n'au știut să se apropie de ei, ca să le cîștige dragostea, interesul și atenția.

Unul zice că e slab la obiectul. . . .

Cauza? „Aceasta e datorită în mare parte predării de mîntuială a obiectului și în special schimbărilor dese de profesori“. Caetul No. 2.

Alt caz.

„Istoria popoarelor vechi am învățat-o de mîntuială; începînd însă cu epoca frămîntărilor de popoare din Europa, crearea statelor noi, plăcerea de a căpăta cunoștinți istorice devine mai mare, reprezentînd o importanță deosebită și avînd o înrîurire mare asupra firei mele, așa cum ea se prezenta atunci ca și azi.

Toate aceste erau pentru mine un nesecat izvor de cunoștinți, pe care sufletul meu și le asimila cu dragoste. Plăcerea de a învăța a înlocuit slaba predare a acestui frumos obiect“. (Caetul No. 1.)

Unii își amintesc cu groază de viața din internat.

„Explicația? Se recrutau pedagogii și șefii din cei mai dezordonăți elevi... Asta îi jignează pe mulți“. (Caetul No. 3).

Unii și aduc aminte cu duioșie și dragoste de unii

profesori, de pe urma cărora s'au folosit mult, fiindcă „*știau să se apropie de noi și ne cunoșteau durerea și bucuria fiecăruia*“.

Parte din elevi, cei ce-au fost la aceeași școală, au accente pline de recunoștință și căldură pentru profesorul lor de științi naturale și fizice. „Era un om blând și îngăduitor cu toții. Vara făceam cursurile de științi pe cîmp sau în grădina școlii. Timpul ne trecea pe nesimțite și am fi voit să avem zilnic ore de științi naturale. (Caetul No. 4).

E demn de reținut de asemenea modul cum unii elevi vorbesc despre instructorul lor militar.

„Instrucția militară, acel obiect căruia în alte școli i se dă puțină atenție, la noi se făcea cu cea mai mare dragoste. În timpul iernii, cînd nu ne puteam duce pe cîmp, locotenentul nostru venea în clasă, unde era așteptat ca un adevărat părinte. Ne iubea mult și cînd vedea că-l ascultăm, ne strîngea pe toți în jurul lui și cu glas domol și dulce ne vorbea cu drag despre neam și despre țară. Pleca totdeauna dintre noi cu bogate buchete de flori etc.“. (Caetul No. D. C.)

Manifestările elevilor, oricare ar fi ele, sînt totdeauna extrem de interesante pentru cei ce urmăresc de aproape evoluția personalității infantile. Îți scot la iveală o sumă de preocupări cărora altă dată le-ai dat puțină atenție, te faci să cuprinzi mai cu interes și mai complet întreaga problemă de instrucție și educație școlară.

Îți crește simțul răspunderii, fiindcă ei vor reflecta în viața lor de mine tot ce-ai știut să le strecuri mai bun, nobil și sublim din sufletul tău, în raporturile tale cu dînșii.

Dar critica acestei anchete nu ne interesează de o cam dată. Pentru moment a fost de ajuns să constatăm

că avem de a face cu elevi complect nepregătiți pentru ziua de mine, fără instrucție corespunzătoare vârstei și fără educație.

Ce este de făcut?

Succesul în viață, urmărirea constantă a unei acțiuni nobile a unui ideal, atîrnă nu atît de pregătirea teoretică abstractă, cit mai ales de cristalizarea unei personalități desăvîrșite, de crearea unui caracter moral.

În această direcție ne-a fost îndreptată ținta.

Toți școlarii, puși în curent cu mer-ul lucrurilor, s'au grăbit să deie concursul lor binefăcător, administrației, la dificila problemă a formării caracterelor.

Ne-am împiedecat, în drumul nostru, de o instrucție oficială prea încărcată și reglementată pînă în cele mai mici amănunte și nu totdeauna potrivit necesităților sufletești ale elevilor: ne-am împiedecat de o viață de internat, prescripția unei mișcări orînduite oră cu oră de regulament; la aceste se mai adaogă lipsa unei grădini școlare, laborator, atelier, atîtea prilejuri, unde ai posibilitatea să vezi manifestându-se spontanietatea copiilor, să observi dezvoltarea inițiativei private, cum ia ființă personalitatea crescîndă a elevului.

Chiar în lipsa acestor prețioase mijloace educative, ne rămîn atîtea posibilități instructive, cari pot fi excelent utilizate pentru cunoașterea și întărirea personalității.

S'au organizat conferințe și discuții libere săptămînale. Erau foarte frecventate și mulți luau parte cu plăcere.

Elevii aveau ocazie să-și reculeagă cunoștințele lor, să le transforme în proprietate personală: elementului intelectual i se da posibilitatea să se transforme în motiv voluntar, în energie.

Cu cit apropierea mea de elevi a fost mai prietenoasă, cu atît succesul instructiv și educativ mai mare.

Dar această părintească apropiere, dacă-ți rezervă mulțumirea de a fi util, trăești și clipe destul de dureroase: Constați o tinerime lipsită de orientare, fără convingere într'un mare și puternic ideal, care să-i însule energie și chiar abnegație, în urmărirea lui; ca instrucție, o groaznică superficialitate; ca educație aproape nici o urmă de civilizație, conversație banală, preocupări frivole.

Cine-i de vină?

Toată lumea e nemulțumită de tineretul școalelor noastre.

Care este cauza?

Fără îndoială, în bună parte, actuala organizare a școlii noastre, care nu mai corespunde de cât foarte puțin necesităților noastre sociale...

Scoala noastră e întemeiată pe verbalism acordă prea mult timp elementului intelectual subjugând voința; nesocotește condițiile vieții reale, crescînd pe elev departe de mediul în care va trăi.

De și cunoaștem de mult scopul ce-l urmărește celebra școală din Abbatsholme a D-lui d-r C. Reddie, nu pot să nu-l reamintesc, fiindcă nicăeri ca acolo nu se vede mai bine contrastul dintre școala noastră, cu baze scolastice și școala modernă engleză.

„Scopul nostru este de a ajunge la o dezvoltare armonică a tuturor facultăților omenești. Copilul trebuie să devie un om complet, ca să fie în stare să îndeplinească toate scopurile vieții. Pentru aceasta, școala nu trebuie să fie un mediu artificial, în care nu ești în contact cu viața de cât prin cărți: ea trebuie să fie o mică lume reală, practică care pune copilul în contact cu natura și realitatea lucrurilor, pe cât e posibil. Nu trebuie să înveți numai teoria fenomenelor, ci și practica lor și aceste

doiă elemente trebuie să fie așa de unite în școală, cum sunt în jurul nostru, așa în cit, intrînd în viață, tînarul om să nu intre într'o lume nouă, pentru care n'a fost preparat și unde e dezorientat.

Omul nu e o pură inteligență, ci o inteligență unită cu un corp și ești dator de asemenea să-i formezi energia, voința, forța fizică, abilitatea manuală, egilitatea..“ *

Cînd oare profesoriimea noastră, conștientă de mersul și rezultatele școlilor noastre, va căuta să transforme în fapte cuvintele de mai sus, ce le auzim și pronunțăm mereu, la fiecare deschidere sau închidere de an școlar?

* A quoi tient la supériorité des Anglo.—Saxens, par Ed. Demolins, (pag. 58)